

TERVISEAMET

Kaitseministeerium
info@kaitseministeerium.ee

Teie 29.04.2026 nr nr 12-1/26/101

Meie 29.05.2026 nr 9.3-4/26/3546-2

**Kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu
ja keskkonnamõju strateegilise
hindamise esimese etapi aruande
eelnoode esitamine kooskõlastamiseks
Piirsalu ja Aidu alade osas**

Esitasite Terviseametile (edaspidi amet) planeerimisseaduse § 37 lg 1 alusel kooskõlastamiseks kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu (edaspidi REP) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) esimese etapi aruande eelnõud Piirsalu ja Aidu alade osas.

REP ja KSH algatati Vabariigi Valitsuse 15.02.2024 korraldusega nr 40 ning 2025. aastal läbi viidud asukoha eelvaliku menetluses hinnati võimalike asukohtadena Pärnu 1, Pärnu 2, Põhja-Kiviõli, Piirsalu ja Aidu ala. Vabariigi Valitsus kehtestas REP-i osaliselt 22.08.2025 korraldusega nr 151 Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala osas. Asukoha eelvaliku ja mõjude hindamise, sh KSH esimese etapi aruandes leiti, et kuigi Piirsalu ja Aidu alad ei ole kaitsetööstuspargi jaoks eelistatud asukohad, on need siiski sobilikud toetamaks riigi eriplaneeringu eesmärki, kuid seda erinevate tingimuste tõttu, kas väiksemas mahus või teatavate piirangutega. Kaitseministeerium otsustas REP-i menetluse viia lõpuni ka Piirsalu ja Aidu aladel. Piirsalu ja Aidu alal täpsustatakse kavandatavat tegevust võrreldes põhjaruandes käsitletuga.

Täpsustatud lahenduse kohaselt kavandatakse Piirsalu alale lõhkeainete tootmisega seotud tootmiskomplekse lõhkeainetehas. Kavandatav tegevus hõlmab lõhkeainete tootmist ning sellega seotud tootmisprotsessi etappe, sh vajadusel tootmisprotsessis vajalike lähteainete tootmist (nt heksamiini tootmist). Tegemist on lõhkeainete tootmisega seotud tehnoloogilises tervikuga. Samuti rajatakse alale lõhkematerjali hoidlad.

Piirsalu kaitsetööstuspargile vajalik ala kavandatakse riigikaitsemaa sihtotstarbega Kõuemaru (68001:003:0278) ja Tuulemaru (68001:003:0274) maaüksustele, millest moodustatakse kaks krunti, mis jäävad eelvalikuala piiresse. Kavandatav tootmisüksus on kaasaegne lõhkeainetööstusekompleks, mille põhitegevuseks on tehniliste kemikaalide ja energeetiliste materjalide süntees. Tootmiseseadmed paiknevad valdavalt siseruumides või kinnistes tehnoloogilistes estakaadides. Välitingimustes asuvad peamiselt mahutipargid ja torustikusillad.

Peamised müraallikad (kompressorid, tsentrifuugid, ventilaatorid) paigutatakse hoonetesse või varustatakse mürasummutitega. Pidev välismüra tase on madal ning siseruumides teostatavate

tööde piirkonnale iseloomulik. Tundlike objektide suunal rakendatakse vajadusel täiendavaid mürataset alandavaid meetmeid, et saavutada nõutud müratase. Plahvatusmüra ei teki, kuna lõhkeaine katsetusi alal läbi ei viida.

Piirsalu kaitsetööstuspargi veevajadus on kuni 350 m³/ööp, millest suurema osa moodustab tootmisprotsessi suunatav vesi, kuid arvestatud on ka olmevee vajadusega. Veevarustuses kasutatakse põhjavett. Kuna piirkonnas puudub võimalus kasutada ühisveevärki, siis on vajalik oma puurkaevu ning veetöötlusjaama rajamine. Põhjaveevõtt kavandatakse Ordoviitsiumi-Kambriumi või Kambriumi-Vendi põhjaveekompleksidest. Tootmisprotsessis vajalik demineraliseeritud vesi saadakse pöördosmoosil põhineva veetöötuse abil.

Kuigi ei prognoosita igapäevase tootmisprotsessiga kaasneva müra (samuti vibratsiooni) normtasemete ületamist (ega normtasemete lähedast olukorda) lähimate eluhoonete juures, tuuakse planeeringus välja üldised soovitusel võimaliku igapäevase tootmistegevusega seotud müra vähendamiseks.

Projekteerimisel kavandatakse lahendused peavad tagama, et tegevusega ei ohustata põhja- ega pinnavee seisundit. Reostusohhtlikud objektid (nt kütuse, kemikaalide jms hoiustamise kohad) tuleb rajada kõvakattega aladele või suletud ruumidesse, et välistada reostuse levimist pinnasesse. Hoidlate ja mahutite puhul tuleb vajadusel ette näha vett mitteläbilaskvast inertsest materjalist lekkekindlad vannid (piirded), mis takistavad saasteainete levikut pinnasesse ja keskkonda. Samuti võib olla vajalik hoidlate sademevee kogumissüsteem projekteerida selliselt, et see on isoleeritud või vajadusel kiiresti isoleeritav ühiskanalisatsioonist või suublast, võimaldades avariolukorras saastunud sademevee kontrollitud kogumist ja käitlemist.

Aidu piirkonnas kavandatakse kaitsetööstuspargile vajalik ala maatulundusmaa sihtotstarbega Kohtla metskond 200 (43801:001:0133) ja Kohtla metskond 13 (44901:002:0630) maaüksustele. Aidu planeeringualale lähim eluhoone (Aidu-Liiva külas) jääb ca 1,1 km kaugusele ala piirist loodesse. Ala piirist lähima 2 km tsooni jääb veel kaks eluhoonet: Aidu-Liiva külas asuvad Vanatalu (ca 1,84 km kaugusel) ja Liiva kinnistute (ca 1,99 km) eluhooned.

Aidu alale planeeritakse laskemoona, lahingumoon, lõhkematerjalide või lõhkeaine tootmine. Mõju hinnatakse eeskätt suurekaliibrilise laskemoona tootmise vajadustest lähtuvalt, kuid ala võib kasutada ka väikese- või keskmise kaliibriga laskemoona tootmiseks. Suurekaliibrilise laskemoonatootmisega seotud tegevused tööstuspargis on laskemoona komponentide, sh lõhkeaine ja püssirohu ladustamine, komponentide valmistamine, laskemoona täitmine lõhkeainega ja laskemoona komplekteerimine, teadus- ja arendustegevus, toodangu ladustamine, lõhkematerjali tootmisjääkide hävitamine. Lisaks on alale planeeritud katseplats ja tootmisjääkide hävitusplats, mille täpsed asukohad määratakse projekteerimisel lubatud ala piires.

Veevajadus (tootmiseks ja olmeks) on kuni 350 m³ ööpäevas, krundile rajatakse veevõtuks puurkaev(ud). KSH-s toodud soovitus on võimalusel lahendada veevarustus Ordoviitsiumi põhjaveekompleksi rajatud veehaarde baasil. Kui planeeritakse kasutada sügavamaid põhjaveekihte, siis tuleb projekteerimisel arvestada KSH-s toodud tingimusi ja seirekava. Heitvesi juhitakse tõenäoliselt ala ümbritsevasse tranšeede veekogusse, mis on ühendatud Ojamaa jõega. Väiksemas koguses on võimalik heitvett immutada ka pinnasesse.

Igapäevase tootmisprotsessiga seotud peamised müraallikad (kompressorid, tsentrifuugid, ventilaatorid) paigutatakse hoonetesse või varustatakse mürasummutitega ning tundlike objektide suunal rakendatakse vajadusel täiendavaid mürataset alandavaid meetmeid, et saavutada nõutud müratase. KSH-s on välja toodud üldised soovitusel võimaliku igapäevase tootmistegevusega seotud müra vähendamiseks. Lisaks võib kaasneda müra ka kaitsetööstusparki ja pargist välja suunduvate autode liikumisega, tegevuse täpsustamisel on soovitatav analüüsida võimalikku liikluskoormuse kasvu ning vajadusel hinnata leevendusmeetmete rakendamise vajadust.

Plahvatusmüra võib tekkida juhul, kui katseplatsil tehakse väiksema koguse lõhkematerjaliga staatilisi katsetusi. Katselõhkamisi kavandatakse ainult päevasele tööajale ning KSH-s on analüüsitud erineva lõhkeaine koguse ning erineva lõhkamiste arvuga päevade müraolukorda ning välja toodud lõhketöödega kaasneva müra ja vibratsiooni mõju vähendamiseks erinevaid meetmeid.

KSH kohaselt lähtuvalt kavandatava tegevuse iseloomust ei ole ette näha märkimisväärset igapäevast müra koosmõju ka olemasolevate ja/või kavandatavate tuuleparkidega.

Terviseamet on tutvunud esitatud materjalidega ning kooskõlastab kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande eelnõud Piirsalu ja Aidu alade kohta kaitsetööstuspargi tööstusala igapäevase tootmistegevuse osas järgmistel tingimustel:

1. Kavandatava tegevuse täpsustamise järgmistes etappides teostada täpsemad müra leviku arvutused tulenevalt selleks hetkeks selgunud kaitsetööstuspargis reaalselt kavandatavatest seadmetest ja ka tegevustest (nt konkreetse ettevõtte või tootmise põhiselt), sh tuleb täiendavalt hinnata ka müra vähendamisi vajadust ja võimalusi. Lisaks hinnata ka müra koosmõju Aidu piirkonnas asuvate teiste müraallikatega (sh tuulikud).
2. Kavandatava tegevuse täpsustamise järgmistes etappides teostada täpsemad müra hinnangud liiklusemüra osas.
3. Aidu külas Paadi kinnistul asub Aidu karjääri supluskoht (avalik veekogu), mille suplusvee kvaliteeti seiratakse ning soodustatakse puhkamisvõimalusi. Kavandatava tegevuse elluviimisel tuleb arvestada, et kui planeeritava supluskoha veekogusse juhitakse heitvett, siis peab heitvee väljalase olema supluskohast või supelrannast vähemalt 200 meetri kaugusel ning veeseaduse § 129 lg 6 kohaselt ei tohi sademeveelase põhjustada suplusvee kvaliteedinõuetele mittevastavust.

Täpsustame, et planeeringus valitud alade vahetus läheduses asuvate elamualade kohta puuduvad teadaolevad müratasemete mõõtmised (mõõtmistulemused), mistõttu pole võimalik hinnata hetkel kehtivat müraolukorda ja planeeritava tootmistegevuse mõju elanikele. Soovitame need mõõtmised läbi viia.

Kaitsetööstuspargi katseplatsil kavandatavate tegevuste (sh lõhatava lõhkeaine kogused, lõhkamiste ajagraafik) osas ameti arvamust ei anna, kuna ameti hinnangul keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ sätestatud tööstusmüra norme (hinnatud müratasemeid) ei ole asjakohane rakendada laskemoona katselõhkamistega seotud tegevuste hindamiseks. (vt Terviseameti 30.06.2025 kiri nr 9.3-2/25/2563-8). Aidu planeeringualast ca 10 km kaugusele kavandatava Põhja-Kiviõli kaitsetööstuspargi ala osas on soovitatav katselõhkamiste päevade (graafiku) kavandamisel Aidu ja Põhja-Kiviõli kaitsetööstusparkide osas teha koostööd ning võimalusel vältida samaaegseid suurema lõhkeaine kogusega lõhkamispäevi. Katselõhkamiste planeerimisel lähtuda elanike terviseohutuse seisukohast ning võimalusel minimeerida lõhkamismüra häiringuid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Natalja Šubina
nõunik

Natalja Šubina
5279826 Natalja.Subina@terviseamet.ee